

Meervoudige intelligenties in je groep

Mensen leren en denken op verschillende manieren. De een leest graag, een ander leert het meest door te doen, een derde leert het makkelijkst (op) muziek of door het materiaal voor zichzelf te ordenen.

Als wij willen dat alle kinderen, jongeren en volwassenen bij ons programma betrokken kunnen zijn, het kunnen begrijpen en onthouden, zullen we met de verschillen tussen mensen rekening moeten houden. Het is belangrijk om de verschillende manieren van leren te kennen, te weten wie op welke manier leert en we zullen moeten beschikken over vele manieren om de inhoud op een passende manier aan te bieden. Geen gemakkelijke opgave, zo lijkt het. Toch valt dit mee. Veel leerkrachten maken (soms onbewust) gebruik van veel verschillende materialen en werkvormen. Bij het aanleren van leerstof worden liedjes gezongen (tafels) of ritmes geklapt (lettergrepen). Men maakt gebruik van blokjes bij rekenen of beeldmateriaal (platen en video) bij de instructie. In feite is men bezig met het aanspreken van de verschillende intelligenties van het kind.

De Amerikaanse hoogleraar Howard Gardner onderscheidt acht intelligenties. Ieder mens bezit ze alle acht, men heeft er echter vaak slechts enkele sterk ontwikkeld. Deze sterk ontwikkelde intelligenties bepalen de manier waarop men leert, bepalen de voorkeur voor bepaalde activiteiten.

(zie www.vierkeerwijzer.nl).

Om nu een evenwichtig programma samen te stellen, dat iedereen in je groep kan aanspreken, is het goed om benaderingen voor meerdere van deze intelligenties te kiezen. Dus iets maken, iets samendoen, een uitleg. En een andere keer kies je voor bijvoorbeeld muziek en video. En weer een andere keer voor een discussie.

	<p>NATUUR - De naturalistische intelligentie</p> <p>Dit zijn de mensen die direct gemotiveerd zijn als het gaat om planten, dieren, het milieu en de natuur. Ze verzamelen stenen, schelpen en maken een herfsttafel. Ze verzorgen dieren, letten op het weer en de wisselingen van de seizoenen. Het zijn mensen met oog voor details, ze kunnen goed observeren en rubriceren.</p>
	<p>IK - De intrapersonlijke intelligentie</p> <p>De denker, de filosoof. Nadenken over jezelf, over meningen en opvattingen. Bevragen en willen verhelderen. Vaak zaken op jezelf betrekken en daardoor in kunnen voelen wat de ander doormaakt. Iemand met een sterke intrapersonlijke intelligentie houdt van stilte en alleen zijn. Zo iemand vraagt meer denktijd omdat het veel te overdenken heeft. Hij of zij accepteert niet zomaar een standpunt, maar wil het eerst van alle kanten kritisch bekijken.</p>
	<p>MUZIEK - De muzikaal-ritmische intelligentie</p> <p>Mensen met een sterke muzikaal-ritmische intelligentie genieten van muziek en ritmiek. Ze horen de structuur, voelen het ritme. Muziek kan hen helpen teksten beter te onthouden. Muzikale ezelsbruggetjes, rijmpjes of ondersteuning door bijvoorbeeld klappen helpen hen te leren.</p>
	<p>TAAL - De verbaal linguïstische intelligentie</p> <p>Mensen die deze intelligentie sterk ontwikkeld hebben houden van lezen, schrijven, luisteren en spreken. Ze kunnen goed onder woorden brengen wat ze bedoelen, ze hebben een rijke woordenschat en spelling gaat ze gemakkelijk af. Ze houden van discussiëren, woordspelletjes spelen en andere talige activiteiten. Taal is hun communicatiemiddel.</p>

	<p>SAMEN - De interpersoonlijke intelligentie</p> <p>Empathisch vermogen; het inleven in de belevingswereld van de ander. Iemand met een sterke interpersoonlijke intelligentie leeft met de ander mee, wil graag samen opdrachten uitvoeren, is zorgzaam en gevoelig voor stemmingen. Het is iemand die contact zoekt en bemiddelt bij conflicten. Deze mensen leren door feedback.</p>
	<p>GETAL - De logisch-mathematische intelligentie</p> <p>Deze intelligentie wordt gebruikt als het gaat om hoeveelheden en het zoeken naar logische verbanden. Mensen kunnen ervan genieten om sommen en wiskundige vraagstukken op te lossen. Het zijn mensen die abstract kunnen ordenen en redeneren. Ze maken gebruik van (eigen) schema's en symbolen.</p>
	<p>KIJK - De visueel-ruimtelijke intelligentie</p> <p>Als de visueel-ruimtelijke intelligentie sterk ontwikkeld is, is dit te herkennen aan het denken in beelden, het onthouden door het gezien te hebben. Bij deze mensen helpt het als je het voordoet, plaatjes of videobeelden toont. Het zijn mensen die veel tekenen, gevoelig zijn voor kleurcombinaties, goed kaart kunnen lezen, perspectief kunnen zien en die kiezen voor een goede layout. Maar het zijn ook mensen met een levendige fantasie, ze zien het immers voor zich. Zo sterk, dat ze het op dat moment zelf beleven.</p>
	<p>DOE - De lichamelijk-kinesthetische intelligentie</p> <p>Deze mensen leren door doen, gebruiken gebaren en bewegingen, hebben ook de behoefte om dingen uit te proberen, aan te raken. Dit uit zich bijvoorbeeld in toneelspelen, acteren, mime, sport, dans en knutselen.</p>

Tijdens de workshop op de inspiratiemiddagen rond de Catechismus van de Compassie hebben we per thema gebrainstormd hoe je dit op de manier van verschillende intelligenties zou kunnen benaderen. Daarvoor gebruikten we het volgende werkblad:

Variëren met de acht intelligenties

NATUUR 	
IK 	
MUZIEK 	
TAAL 	
SAMEN 	
GETAL 	
KIJK 	
DOE 	

Op de inspiratiedag in Joure kwamen we tot de volgende 'wijsheden' (zie ook op www.zinmaken.nl):

Thema 'God'

Ik-wijs	rondje met beeldkaarten uit Kaarten op tafel, 'God is voor mij'
Natuurwijs	In tweetallen maken de deelnemers een wandeling (het inspiratiepad) en spreken n.a.v. vragen op kaartjes over hun godsbeelden. Alternatief: de deelnemers zoeken natuurmateriaal om een krans van/over God te maken
Getalwijs	Teken een mandala waarin je symbolen van/over God verwerkt.
Kijkwijs	Schilder een beeld van God.
Muziekwijs	Maak een nieuwe tekst over God op een bestaand lied (zoals in de bundel Licht). Alternatief: maak mbv liedbundels een top-5 van liederen over God.
Taalwijs	Maak elfjes naar aanleiding van een van de koninkrijksgelijkenissen.
Doewijs	iets doen voor mensen en er niets voor terugkrijgen
Samenwijs	Gezamenlijk luisteren naar een verhaal, bv. Jullie zijn mijn handen (verhalenteller deel 3)

Thema 'Compassie'

Ik-wijs	- Heb je compassie met jezelf? Ben je in balans?
Natuurwijs	- een 'bloem' stuk maken met bv. meidoorn takken - nadenken over compassie met dieren en de rol van de bio-industrie
Muziekwijs	- songfestivaldienst (met relipop, gospel, J.C. Superstar) - Taizé en Iona-liederen
Taalwijs	- Elfjes maken - Woordenspin of woordruitje rond compassie - stellingen maken en bediscussiëren - woord 'compassie' ontleden

Thema 'Vrijheid'

Ik-wijs	Reacties op de tekst Universele rechten van de mens laten horen en meegeven op papier
Getalwijs	Samenvattingen maken van diversiteit van vrijheid
Kijkwijs	Filmbeelden: - bevrijding en straf NSB-ers - Geert Wilders - Homo-paren
Taalwijs	Korte tekst of gedicht over vrijheid met gelegenheid tot reacties Discussie over: wat versta je onder vrijheid? Wat roept het bij je op? Universele rechten van de mens laten horen en meegeven op papier